

Essunga kommun

Tillämpningsanvisningar avseende bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL)

Dokumenttyp
Fastställd

Detta dokument gäller för

Giltighetstid

Dokumentansvarig

Dnr

Anvisning

Av kommunfullmäktige

2020-02-17, § 3

Förtroendevald

Tillsvidare, revideras vart 4:e år

HR-chef

2019/76

Innehållsförteckning

Allmänt.....	3
Omställningsstöd.....	3
Pensionsbestämmelser.....	3
Familjeskydd.....	3
Tillämpningsområde.....	3
Bestämmelser om omställningsstöd.....	4
Aktiva omställningsinsatser.....	4
Ansökan om aktiva omställningsinsatser.....	5
Ekonomiskt omställningsstöd.....	5
Förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....	5
Ansökan om de ekonomiska omställningsstöden m m.....	6
Samordning med förvärvsinkomster.....	6
Pensionsbestämmelser.....	7
Tillämpningsområde m.m.	7
Pensionsavgifter.....	7
Avgiftsbestämd ålderspension och Pensionsbehållning.....	8
Ansökan och utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension.....	8
Efterlevandeskydd.....	8
Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd.....	8
Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall.....	9
Ansökan om och utbetalning av familjeskydd.....	9

Allmänt

OPF-KL är utformat för att kunna tillämpas för förtroendevalda som tillträder ett (eller flera) uppdrag i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte har omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda, såsom fritidspolitiker.

Bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda, OPF-KL, behöver i vissa delar förtydligas med tillämpningsanvisningar.

Anvisningarna utgår från lydelse i OPF-KL med tillhörande dokument, såsom de presenterats som förslag från Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, och ska läsas tillsammans med dessa samt de förslag som kommunen antagit.

Kommunfullmäktige utser en pensionsmyndighet som har till uppdrag att tolka och tillämpa bestämmelserna. Pensionsmyndigheten ansvarar också för att se till att det finns uppdaterade tillämpningsanvisningar. Kommunens pensionsmyndighet är Kommunstyrelsens Förhandlingsdelegation.

OPF-KL är indelat i omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd.

Omställningsstöd

- Aktiva omställningsinsatser
- Ekonomiskt omställningsstöd
- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Pensionsbestämmelser

- Avgiftsbestämd ålderspension, pensionsbehållning
- Sjukpension
- Efterlevandeskydd

Familjeskydd

- Stöd vid förtroendemannans dödsfall
- Stöd till efterlevande vuxen

Tillämpningsområde

Bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun eller

landsting/region, på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid. Att betydande del av heltid anges till 40 procent är en uttolkning av kommunallagen.

En förtroendevald som före införandet av OPF-KL omfattades av PBF, och om uppdraget omfattade minst 40 procent av en heltid, kommer således fortsätta att omfattas av PBF så länge som hen innehar uppdrag som omfattar minst 40 procent. Om uppdraget/uppdragen minskar till mindre än 40 procent efter införandet av OPF-KL och den förtroendevalde saknar rätt till visstidspension, sjukpension eller ålderspension enligt PBF, så kan hen omfattas av OPF-KL efter beslut av Pensionsmyndigheten.

OPF-KL gäller och tillämpas för förtroendevald som har avgått med avgångsersättning enligt PBF och som återkommer i nytt/nya uppdrag i och med att hen saknar rätt till visstidspension, sjukpension eller ålderspension enligt PBF.

För fritidspolitiker gäller de delar av pensionsbestämmelserna som avser avgiftsbestämd ålderspension och efterlevandeskydd.

Bestämmelser om omställningsstöd

Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst 4 års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Det finns inte fastställt vilka aktiva insatser en förtroendevald kan få eller hur mycket en insats får kosta. Det är upp till Pensionsmyndigheten att fastställa kostnadsram och vad som ska gälla utifrån den förtroendevaldes förutsättningar.

Ett prisbasbelopp är kostnadstak/kostnadsram för respektive aktiv insats.

Ansökan om aktiva omställningsinsatser

Förtroendevald ska lämna skriftlig ansökan till Pensionsmyndigheten om aktiv omställningsinsats senast tre månader efter avgången från uppdraget/uppdragen. Pensionsmyndigheten fattar beslut i varje enskilt fall vilka insatser hen har rätt till.

Ekonomiskt omställningsstöd

Ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid hos kommunen.

Stödet kan utges max i tre år och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått i 32 a § LAS angiven ålder.

Ekonomiskt omställningsstöd ska samordnas med förvärvsinkomster ska samordnas med förvärvsinkomster under hela utbetalningstiden. Samordning ska ske månadsvis.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid hos kommunen.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald tidigast från den ålder som allmän pension kan tas ut och endast i direkt anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd har upphört.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått i 32 a § LAS angiven ålder.

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd ska samordnas med förvärvsinkomster under hela utbetalningstiden. Samordningen ska ske månadsvis.

Ansökan om de ekonomiska omställningsstöden m m

Förtroendevald ska lämna skriftlig ansökan till Essunga kommuns Pensionsmyndighet om ekonomist omställningsstöd och förlängt ekonomist omställningsstöd senast tre månader efter avgången från uppdraget/uppdragen. Det finns inte någon möjlighet att "senarelägga" utbetalningen för att undvika samordning av andra förvärvsinkomster.

Pensionsmyndigheten fattar beslut i varje enskilt fall om rätt till de ekonomiska omställningsstöden föreligger.

Rätten att erhålla de ekonomiska omställningsstöden upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommun, landsting/region eller kommunalförbund, eller får uppdrag i Riksdagen eller regeringen.

För att förtroendevald ska ha rätt till att uppbära de ekonomiska omställningsstöden krävs egen aktivitet från den förtroendevalde i syfte att hitta annan försörjning.

Detta ska ske genom att den förtroendevalde lämnar in en "aktivitetsrapport" en gång per kvartal till Pensionsmyndigheten. I rapporten redovisas vad hen har gjort för att hitta egen försörjning.

Bristande aktivitet kan innebära skyldighet att återbetala hela eller delar av de ekonomiska omställningsstöden. Beslut fattas av Pensionsmyndigheten/Personalutskottet. Kostnader som uppstår i samband med de olika omställningsinsatserna belastar kommunstyrelsen på samma sätt som kostnader som uppstår vid utbetalning av avgångsersättning enligt PBF samt för pensionsutbetalningar mm.

Samordning med förvärvsinkomster

Omställningsersättningarna ska samordnas/minskas med andra förvärvsinkomster om inte annat anges.

Med förvärvsinkomst avses dels sådana inkomstslag som anges i 59 kap. socialförsäkringsbalken och enligt Skatteförvaltningens definition (från år 2012). All annan inkomst än kapitalinkomst är förvärvsinkomst.

Pensionsbestämmelser

Tillämpningsområde m.m.

Tidigare precisering avseende uppdragets omfattning på heltid eller på betydande del av heltid är borttaget i tillämpningsområdet. Det betyder att även s.k. fritidspolitiker omfattas av pensionsbestämmelserna om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Varje mandatperiod anses som ett ”nyttillträde”.

Pensionsavgifter

Pensionsavgiften är 4,5 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp. På den pensionsgrundande inkomst som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp är pensionsavgiften 30 procent. Avgiften avsätts till en pensionsbehållning i kommunens balansräkning.

Pensionsavgift intjänas från första kronan. Någon nedre åldersgräns för tillgodoräknande av pensionsavgift finns inte.

Pensionsavgiften beräknas varje kalenderårsskifte.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen t.o.m. det ålderstag som följer av LAS – f.n. 67 år.

Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalas ett belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 200 kronor betalas inte ut. Från år 2019 uppräknas nivån 200 kronor årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Avgiftsbestämd ålderspension/pensionsbehållning betalas inte ut under pågående uppdragstid. Förtroendevald som slutar sitt uppdrag kan få sin pensionsbehållning utbetald om den understiger ett prisbasbelopp i samband med avgångstidpunkten även om hen inte har uppnått den ålder då allmän pension utbetalas.

Avgiftsbestämd ålderspension och Pensionsbehållning

Pensionsavgiften beräknas varje kalenderårsskifte och avsätts till en pensionsbehållning. Pensionsbehållningen innehåller ett obligatoriskt efterlevandeskydd som ska kunna väljas bort.

Den förtroendevalde ska årligen få information om hans/hennes avgiftsbestämda ålderspension.

Ansökan och utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension kan göras tidigast från den tidpunkt då allmän pension kan utbetalas. Utbetalningstidpunkt av avgiftsbestämd ålderspension/pensionsbehållningen, kommer på så sätt att följa de eventuella ändringar som sker i lagstiftning om tidigaste uttagstidpunkt av allmän pension. Avgiftsbestämd ålderspension utbetalas i första hand livsvarigt. Men kan utbetalas som ett engångsbelopp till förtroendevald som så önskar om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

Den avgiftsbestämda ålderspensionen/pensionsbehållningen utbetalas efter skriftlig ansökan till Pensionsmyndigheten/Personalutskottet.

Efterlevandeskydd

Efterlevandeskyddet är obligatoriskt, men fullmäktige kan besluta om det ska finnas möjlighet att välja bort det före utbetalning.

Vid förtroendevalds dödsfall betalas det sparade kapital som finns i pensionsbehållningen ut till i första hand make/maka, registrerad partner, sambo och i andra hand till barn (under 20 år). Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen.

Beloppets storlek bestäms av hur stor pensionsbehållningen är innan dödsfallet och om den avgiftsbestämda pensionen har börjat betalas ut till den förtroendevalde eller inte.

Den förtroendevalde kan välja bort efterlevandeskyddet i samband med ansökan om utbetalning av den avgiftsbestämda ålderspensionen/pensionsbehållningen.

Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

För att få rätt till sjukpension och efterlevandeskydd krävs en skriftlig ansökan till Pensionsmyndigheten/Personalutskottet.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

Familjeskydd kan betalas ut till efterlevande i samband med förtroendevalds dödsfall under tid då han eller hon fullgör uppdrag hos kommunen, under tid då han eller hon får sjukpension enligt pensionsbestämmelserna i OPF-KL eller att den förtroendevalde avlider inom 6 månader efter det att förtroendevald befrias/frånträder sitt uppdrag.

Familjeskydd kan betalas till efterlevande vuxen och barn. En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avgått från uppdrag och vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning hade motsvarande skydd för efterlevande.

Ansökan om och utbetalning av familjeskydd

Familjeskydd utbetalas efter skriftlig ansökan till Pensionsmyndigheten/Personalutskottet.